

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA IG

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o zavodu:

► **Tip zavoda:** javni, zavod za prestajanje kazni zapora (za polnoletne obsojenke z območja vseh sodnih okrožij v Republiki Sloveniji ne glede na višino izrečene kazni zapora, mlajše polnoletne obsojenke (do 23. leta starosti) z območja vseh sodnih okrožij v Republiki Sloveniji, mladoletnice, ki so obsojene na mladoletni zapor, z območja vseh sodnih okrožij v Republiki Sloveniji, (ki jo prestajajo v posebnem oddelku za mladoletnice), polnoletne in mlajše polnoletne obsojenke ter mladoletnice, ki so obsojene na mladoletniški zapor, z območja vseh sodnih okrožij v Republiki Sloveniji ne glede na višino izrečene kazni zapora oziroma mladoletniškega zapora, polnoletne in mlajše polnoletne obsojenke ter mladoletnice, ki so obsojene na mladoletniški zapor, z območja vseh sodnih okrožij v Republiki Sloveniji ne glede na višino izrečene kazni zapora oziroma mladoletniškega zapora; za ženske z območja vseh občin Republike Slovenije, ki jim je bil določen uklonilni zapor v postopku o prekršku; za pripornice, če je pripor odredilo Okrožno sodišče v Ljubljani, Kranju, Novem mestu, Kopru, Novi Gorici in Krškem).

► **Kategorije nastanjenih oseb:** obsojenke, pripornice in ženske, zoper katere se izvršuje uklonilni zapor, ter mladoletnice obsojene na mladoletniški zapor.

► **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost zavoda na dan obiska:** 83 (od tega za obsojenke 62, za pripornice 15 in za ženske na prestajanju uklonilnega zapora šest mest), dejansko 45 obsojenk¹, 24 pripornic in dve ženski v uklonilnem zaporu – skupaj 71 zaprtih oseb (86 odstotna zasedenost).

¹ V odprtem režimu je prestajalo kazen 10 obsojenk, 15 v polodprtem in 17 obsojenk v zaprtem režimu. Tri obsojenke so bile v prehodni sobi (v fazi sprejema).

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil najavljen. Opravljen je bil **28. septembra 2011.**
- ▶ **Skupina za obisk:** trije predstavniki Varuha (univerzitetni diplomirani pravnik, univerzitetna diplomirana pravica, specialist kriminalističnega preiskovanja), ena predstavnica izbranih nevladnih organizacij (Inštitut Primus) in pogodbeni izvedenka za področje zdravstvene oskrbe (dr. med., spec. psih.).
- ▶ **Vsebina obiska:** uvodni in zaključni razgovor z direktorico zavoda in sodelavci, ogled prostorov (ambulanta ter urejenost zdravstvenega varstva si je ogledala izvedenka, ki je opravila tudi nekaj razgovorov z zaprtimi osebami), razgovori z zaprtimi osebami (tistimi, ki so to želele, nekaj obsojenk pa smo si izbrali sami tudi za temeljitejši osebni razgovor).

► **Poročanje:** poročilo o obisku smo po pošti posredovali Generalnemu uradu Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju: GUURSIKS), zavodu pa v vednost 8. 11. 2011, skupaj s predlogom, da ga obravnava ter nam v roku 30 dni sporoči njegova stališča; tozadevni odgovor smo prejeli 10. 1. 2012, torej 63. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- pristop zavoda k podeljevanju zunajzavodskih ugodnosti²,
- opravljene spremembe v okviru razpoložljivih sredstev³,
- prizadevanje vodstva in zavodskih delavcev v smeri iskanja in izvajanja okupacijskih dejavnosti, kot tudi skrbi, da se jih zaprte osebe v čim večjem številu tudi udeležujejo⁴,
- da je zavod v smeri zagotavljanja zaposlitve od zadnjega obiska, ko smo stanje ocenili kot zaskrbljujoče, naredil velik korak⁵,
- da je bilo spoštovano tudi naše priporočilo ob zadnjem obisku, da se preveri ustreznost sedanje kadrovske zasedbe pravosodnih policistk/policistov⁶,

² Ne glede na režim, v katerem prestajajo obsojenke kazen zapora, so čez dan odklenjene vse bivalne sobe. Zaklenjene so le sobe pripronega oddelka. Zaprti oddelek je od ostalega dela zavoda ločen s kovinskimi rešetkami, ki so zaklenjene le čez noč. Režimi (zaprti, polodprti in odprti) se med sabo ločijo predvsem po ugodnostih, izvajanju obiskov in ostalih aktivnostih. Po pojasnilu direktorice so deležne zunajzavodskih ugodnosti tudi obsojenke v zaprtem oddelku. Obsojenke naj bi se že v strožjem režimu privadile na koriščenje zunajzavodskih ugodnosti, ki so jih nato v večji meri deležne v milejših režimih. Zunajzavodske ugodnosti so po zagotovitvi direktorice tudi v porastu in so omejene le v nujno potrebnem času ali v primeru njihove zlorabe. Porast teh ugodnosti je razviden tudi iz podatkov za leti 2010 in 2011, ki smo jih prejeli ob obisku. Nenadzorovani obiski zunaj zavoda (do pet ur) so tako letos porastli iz 4 na 10, prosti izhodi iz 324 na 390, v enem primeru (lani nikoli) pa je bil odobren tudi neplačan dopust.

³ Priporočilo DPM, da se oštevilčijo vsi bivalni prostori, je bilo upoštevano, enako tudi priporočilo, da se za prestajanje uklonilnega zapora zagotovijo ločeni prostori. Tako sedaj osebe na prestajanju uklonilnega zapora niso več nameščene v sprejemno sobo. Prav tako so bile prebeljene sobe vseh oddelkov, temeljito pa je bila prenovljena soba številka 3 na pripronega oddelku, ki je bila ob našem zadnjem obisku v slabem stanju. Pri prenovi bivalnih prostorov in dotrajanega pohištva so sodelovale zaprte osebe, Zavod je priskrbel le potrebno orodje in material. V lanskem avgustu je zavod organiziral projekt "otročka sobica", ki so jo zaprte osebe uredile za obiskovalce, mlajše od 12 let. Prenova je trajala dva meseca, tako da je bila ta soba za obiske uradno odprta konec septembra 2010. V zavodu je sedaj urejen tudi bivalni prostor za bivanje obsojenk, ki imajo ob sebi dojenčka. V ta namen so obsojenke preuredile bolniško sobo v "apartma za mamo". Direktorica je ob tem pojasnila, da v primeru potrebe, bolniško posteljo uredijo v drugem prostoru. Sanirana je bila tudi zobna ambulanta. Večji finančni zalogaj je bila sanacija vodne napeljave, sanacija posledic zamakanja, menjava tal.

⁴ Že v uvodnem razgovoru smo bili seznanjeni, da je tako obsojenkam, kot tudi pripornicam, na voljo veliko pristočnih aktivnosti, to pa so ob razgovorih potrdile tudi zaprte osebe. Celo v oddelku pripora smo slišali, da so nekatere pripornice celo "prezaposlene" in skoraj nimajo prostega časa. Med drugimi je (ali je bilo) za obsojenke v letu 2011 organiziranih več ustvarjalnih delavnic s pomočjo študentk, slikarske delavnice pod vodstvom slikarke Bee de Cecco, literarna delavnica, mediacija, usposabljanje za življenjsko uspešnost, motivacijska delavnica na področju izobraževanja, delavnice iz področja postpenale, tedenska vadba joge, glasbena šola, svetovanje za obsojenke, ki imajo težave z uživanjem prepovedanih drog, gledališka dejavnost, izdelava voščilnic, dekoracije ipd., ročna dela, nabiranje čaja, pisanje za zavodski časopis Žarek (katerega izvod je izšel ravno na dan našega obiska) in drugo. V letu 2011 so bile tudi prireditve, kot so modna revija, sveta maša v spremstvu pevcev, nastop glasbene skupine ob zaključni prireditvi Most do izobrazbe, obisk duhovnega vodje Candramauli Swami, izdaja zavodskega časopisa in recitali.

⁵ Po pojasnilu direktorice so bile lani zaposlene le štiri obsojenke in še te za polovični delovni čas (po štiri ure), ob tokratnem obisku pa je bilo v kovinski delavnici JGZ Golovec zaposlenih 18 obsojenk in 2 pripornici. Tri obsojenke in še dve pripornici so bile v pripravi na zaposlitev. Šest obsojenk je bilo zaposlenih na hišnih delih. Obe pripornici sta delali skupaj z obsojenkami.

⁶ Stanje v oddelku za varnost se je od zadnjega obiska, ko je bilo zaposlenih 21 pravosodnih policistk in policistov, veliko policistk pa je bilo na porodniškem dopustu, bistveno spremenilo. Tako je sedaj zaposlenih 26 pravosodnih policistk in policistov (eden je bil še predviden za zaposlitev v naslednjem tednu po našem obisku). V roku šestih mesecev bo zaposlen še en pravosodni policist (ali policistka). Tako bo od tedaj dalje dodatno zaposlenih kar sedem pravosodnih policistov. Dodatno je zaposlena tudi administratorica v tajništvu zavoda,

- da tudi ob tokratnem obisku nismo prejeli pritožb na odnose s pravosodnimi policisti, slišali pa smo nekaj pohval.

kmalu pa bo tudi lastna medicinska sestra. Vodstvo zavoda tako ne pričakuje težav, kot so jih imeli zaradi pomanjkanja kadra v preteklosti. V tej zvezi je GUURSIKS naknadno opozoril, da bo po končni zaplnitvi zadnjega sistemiziranega delovnega mesta v oddelku za varnost zaposlenih 27 javnih uslužbencev, kar bo predstavljalo 6 več od zadnjega obiska DPM in ne 7.

DPM: kot pomanjkljivost štejeemo, da prestajanje kazni zapora še vedno ni prostorsko ločeno glede na režim, v katerem ga obsojenke prestajajo⁷.

GUURSIKS: pojasnjujemo, da to sicer drži, vendar v zavodu zaradi nefunkcionalnosti objekta obsojenk ni mogoče v celoti fizično ločiti glede na njihov režim prestajanja kazni zapora. Kljub temu menimo, da glede na določbo 206. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1), ki dopušča, da je v okviru posameznega zavoda mogoče izvajati strožji in milejši režim prestajanja kazni zapora, je bolj kot ločenost obsojencev glede na strožji in milejši režim prestajanja kazni zapora pomembno, da se obsojencem v polodprtem in odprtem oddelku, ki so v okviru zaprtega dela zavoda, omogoči svobodnejše gibanje in druge bonitete, ki so določene v 4. členu Pravilnika o izvrševanju kazni zapora. Svobodnejše gibanje in še nekatere druge bonitete se v zavodu Ig obsojenkam, ki bivajo v polodprtem in odprtem oddelku, po oceni Generalnega urada v celoti zagotavlja.

DPM: pripor je bil ob našem obisku, glede na zanj predvideno kapaciteto, presežen za devet pripornic. Ob tem je direktorica pojasnila, da je v zadnjem času priporna kapaciteta običajno presežena.

GUURSIKS: tem ugotovitvam ne nasprotujemo, vendar pa ugotavljamo, da je bilo povprečno stanje v oddelku pripora v obdobju od 1. 1. do 19. 12. 2011 15, 7 pripornic, kar kaže, da so bivalni prostori v priporu le občasno prezasedeni.

DPM: Hišni red Zavoda za prestajanje kazni zapora Ig z dne 25. 3. 2003, Dnevni red in hišni red pripora z dne 14. 4. 2006 in Dnevni red v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ig z dne 1. 3. 2008 še niso usklajeni z Zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1). Predlagamo, da zavod poskrbi za takojšnjo uskladitev navedenih aktov z določbami ZIKS-1, saj se je rok iz 264. člena ZIKS-1 že iztekel.

GUURSIKS: zavod je že pripravil predloge sprememb in dopolnitev teh podzakonskih predpisov in jih dostavil Generalnemu uradu v soglasje generalnega direktorja, ki bo v kratkem podal soglasje.

⁷ Direktorica je sicer pojasnila, da so za to potrebna finančna sredstva, ki pa za te potrebe tudi v prihodnje še niso predvidena.

DPM: zavod še vedno ni našel sredstev za prenovo sobe za izločitev. Tako se za te namene še vedno uporablja prostor številka 48, ki smo ga že ob zadnjem obisku ocenili kot neustreznega. Ponovno poudarjamo, da je v zavodu potrebno urediti primeren prostor za izločitev, kljub dejstvu, da je bila tako lani kot letos izvršena le ena izločitev v poseben prostor. Sicer se ta ukrep, ki je sicer nujen, ne more izvajati. Namestitev obsojenke, ki je tedaj v afektnem stanju, v sobo, ki ni oblazinjena in opremljena tako, da se oseba, nameščena v njo, ne more poškodovati, ali določenega predmeta uporabiti za napad, pa terja skrajni nadzor vsega zavodskega osebja.

GUURSIKS: strinjamo se z ugotovitvijo Varuha, da prostor za odstranitev zaprte osebe na podlagi 236. člena ZIKS-1 ni ustrezen. Podobno soglaša tudi z ugotovitvijo, da je potrebno še en večji prostor pregraditi v manjše enote, kot je že bilo storjeno v preteklosti ter da zavod še vedno ne razpolaga s prostori za intimne stike, kar centralni ženski zapor postavlja v diskriminatoren položaj v primerjavi z zavodi za moške, saj take prostore en izmed teh zavodov ima. Toda kljub temu, da je v obstoječi zgradbi zavoda mogoče najti prostore, ki bi jih bilo z ustrezno adaptacijo mogoče usposobiti za intimne stike, oziroma je bila že izdelana projektna naloga za pregraditev večjega prostora v manjše sobe ter da je zavod ureditev prostora za izločitev uvrstil na sam vrh investicijskega plana za leto 2010 in 2011, do realizacije teh projektov ni prišlo izključno zaradi tega, ker niso bila zagotovljena potrebna finančna sredstva. Čeprav je realno nemogoče pričakovati, da bi v letu 2012 vse navedene projekte izpeljali, saj zagotovo ne bo na voljo dovolj finančnih sredstev, si bomo prizadevali za ustrezno preureditev prostora za izločitev zaprte osebe, ker meni, da je treba temu projektu dati prednost pred ostalima.

DPM: predlagamo⁸, da se klicni zvonci v vseh sobah, kljub pomanjkanju prostora, namestijo ustrezno z navodili proizvajalca. Poskrbi naj se tudi za popravilo digitalnih pretvornikov. V primeru namernega uničenja lahko tudi na stroške storilca. Predlagamo⁹, da zaposleni pri rednem delu (pregledu bivalnih prostorov in jutranjem štetju) tudi samoiniciativno ugotavljajo manjše napake (pomanjkljivosti) in poskrbijo za

GUURSIKS: zavod je takoj pristopil k odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti. Hkrati je pravosodne policiste zadalžil, da pri dnevni obhodu prostorov v zavodu odkrivajo in beležijo vse okvare in jih sporočajo delavcu zavoda, ki je zadalžen za vzdrževanje opreme, ta pa je dolžan stopiti v stik z ustreznimi izvajalci z namenom, da se napake v čim krajšem času odpravijo. Po zbranih informacijah so bili digitalni pretvorniki

⁸ Skoraj v vseh bivalnih prostorih pripornega oddelka smo opazili, da klicni zvonci (telefoni) niso bili ustrezno pritrjeni. Tako so bili ti ponekod zgolj naslonjeni na pograd, drugje privezani ali drugače prislonjeni. Prav tako je bil v nekaterih sobah pokvarjen digitalni pretvornik za TV signal, kar je povzročilo nejevoljo pripornic.

⁹ Sobe obsojeniškega dela so bile prenovljene, prebeljene, le v nekaterih še ni zamenjano dotrajano pohištvo. Bivalni prostor številka 46 je bil edina še večja skupinska soba, ki bi jo bilo mogoče z ustrezno pregraditvijo razdeliti v več manjših sob, kot je to zavod že uspešno izvedel pred leti iz drugega večjega skupinskega prostora. Večjih pomanjkljivosti na pohištvo tokrat nismo ugotovili, opazili pa smo, da tudi tokrat ni gorela žarnica v stranišču bivalnega prostora številka 43, ki sicer nima nobenega drugega dostopa svetlobe.

njihovo sprotno odpravo. Pričakujemo tudi, da se bodo finančna sredstva za preureditev še zadnjega večjega skupinskega bivalnega prostora, kljub trenutnemu pomanjkanju, čimpreje zagotovila.

DPM: predlagamo, da se tudi v tem zavodu preučijo možnosti in zagotovijo finančna sredstva za ureditev prostora (sobe) za intimne stike¹⁰.

DPM: predlagamo, da se preučijo možnosti za oblikovanje oddelka brez drog, ki ga v zavodu še vedno ni.

DPM: predlagamo, da se preučijo možnosti za zagotovitev jasnejšega obračunavanja nagrad¹¹.

ravno v času obiska Varuha v popravilu in so sedaj že nameščeni v sobah. Po našem stališču mora zavod v primerih, ko ugotovi, da so zaprte osebe škodo na opremi, pohištvu in vseh drugih predmetih povzročile namenoma ali iz velike malomarnosti, ukreniti kar je potrebno, da bo škoda od povzročitelja izterjana. S takim ravnanjem bo gotovo mogoče zmanjšati tudi število primerov povzročitve škode, saj bodo s časom uvidele, da se povrnitvi škode ne bodo več mogle izogniti.

GUURSIKS: glej str. 7 pričujočega poročila.

GUURSIKS: ugotavljamo, da je obračunski list za vsako obsojenko, ki dela, pripravljen skladno s 24. in 25. členom Pravilnika o količnikih za določitev osnovnih plačil, o kriterijih in merilih za ocenjevanje uspešnosti in rezultatov dela obsojencev ter o nagradah mladoletnikov, po katerih se plačilo za delo obsojencev obračunava mesečno za nazaj. Obračun plačila za delo mora vsebovati ime in priimek obsojenca, mesec obračuna, urno postavko, število ur in znesek plačil po vrstah dela, dodatke, nadomestila, pravni poduk, po potrebi pa tudi druge podatke. Zoper obračun plačila za delo ima obsojenec pravico vložiti ugovor direktorju javnega gospodarskega zavoda. Zoper odločitev direktorja

¹⁰ Zavod še vedno ne razpolaga s prostori za intimne stike. S tem je kot edini "ženski" zavod postavljen v diskriminatoren položaj (nekateri "moški" zavodi tak prostor namreč imajo).

¹¹ Zaprte osebe so sicer zadovoljne, da jim je delo omogočeno, niso pa zadovoljne s plačilom, ki ga svoje delo prejmejo. Ena izmed delavk je pokazala tudi plačilni list (obračun plače), iz katerega je bilo razvidno, da znaša bruto plača 478,00 eur, neto plača pa prav tako 478,00 eur. Ne da bi bilo na obračunskem listu navedeno, kam se bruto zaslužek "izgubi", je na koncu zgolj podatek, da je plog (nagrada za opravljeno delo) 14,00 EUR. Nobena izmed zaposlenih zaprtih oseb po njihovih izjavah ni vedela, kam gre preostali znesek. Vse so izjavile, da dobijo "na roke" le 14,00 eur. Kljub temu, da je direktorica zavoda pojasnila, da so se o načinu obračuna plačila za opravljeno delo že izčrpno pogovorili z zaposlenimi zaprtimi osebami, je očitno, da izračuna nagrade za opravljeno delo še vedno niso razumele.

javnega gospodarskega zavoda oziroma direktorja zavoda se obsojenec lahko pritoži generalnemu direktorju uprave. Dodati je treba, da nobena izmed obsojenk iz zavoda Ig ugovora zoper obračun plačila za delo ni vložila. Zaradi posodobitve sistema obračunavanja plačila za delo zaprtih oseb smo v tem letu izvedli postopek za nakup posebne računalniške aplikacije za enoten in celovit obračun plačila za delo zaprtih oseb, s čimer se bodo odpravile težave in zapleteni postopki ročnega vodenja in obračunavanja finančnih podatkov. Aplikacija je trenutno v fazi testiranja in dopolnjevanja. Predvidoma bo zaključena in dana v produkcijo v prvi polovici leta 2012, v letu 2013 pa bo integrirana v aplikacijo e-zapori.

DPM: prosimo za pojasnilo, ali obstaja razumna razlaga, zakaj smo kljub zatrjevanju enakim obrokom hrane, prejeli več pritožb na količino in kakovost le-teh v priporu, na obsojeniških oddelkih pa nobene.

GUURSIKS: zagotavljamo, da so obroki pripravljani v skladu z normativi, oziroma celo v zgornjem nivoju zahtev glede energijskih vrednosti (9.500 - 11.000 kJ na osebo na dan).

DPM: postavlja se vprašanje, kaj je z zavarovanjem otrok, ki se rodijo tujkam in nimajo očeta. Predlagamo sprejetje ustreznih ukrepov, da ne bi prišlo več do primera, kot je bil, ko so v zavodu naleteli na težave v primeru, ko je bila priprta noseča tujka, za katero se je vedelo, da je pred tem že rodila prizadetega (genska okvara) otroka¹².

GUURSIKS: zavedamo se spregledane pomanjkljivosti glede zdravstvenega zavarovanja otrok tujk, rojenih med prestajanjem kazni v Sloveniji, na kar smo že sami opozorili Ministrstvo za zdravje na usklajevalnem sestanku dne 11. 11. 2011. Omenjene pomanjkljivosti bomo upoštevali pri pripravi novega Zakona o zdravstvenem varstvu in

¹² Poslali so jo na preiskave, ugotovili, da plod ni okvarjen in je rodila. Nikakor pa niso mogli zavarovati otroka, ki je bil tudi rahlo prizadet in je potreboval zdravniško oskrbo. UKC je na lastne stroške naredil preiskave, vsa ministrstva so iskala rešitev, pa je niso našli. Klicali so v Romunijo, zgubljali čas na ministrstvih, pomagali so si s tolmači... Mnenje ZZS je bilo, da se nič ne da v okviru sedanje zakonodaje. Stvari so se ustavile na Ministrstvu za zdravje. V zvezi s konkretnim primerom nam je GUURSIKS naknadno še pojasnil sledeče. Obsojenka je dne 29. 5. 2011 rodila sina, za katerega se je izvajala nujna zdravstvena oskrba, ostale dodatne zdravstvene preiskave pa so zaradi neurejenega zdravstvenega zavarovanja otroka bile odpovedane. Člen 23 ZZVZZ namreč določa, da po zavarovancih, ki so vključeni v obvezno zdravstveno zavarovanje kot priporniki ali kot obsojenci na prestajanju kazni zapora, družinski člani (torej tudi otroci) ne morejo biti zavarovani. Tako otrok omenjene obsojenke ni izpolnjeval pogojev za vključitev v obvezno zdravstveno zavarovanje po nobeni podlagi iz 15. čl. ZZVZZ. Otroci obsojenecv so lahko tako zavarovani le na drugi zavarovalni podlagi. Zavodska zdravstvena služba je ves ta čas, ko je bil otrok v zavodu, dogovarjala vso potrebno zdravstveno oskrbo s pediatrom. Težave so nastopile, ko je pediater želel pri otroku izpeljati zahtevnejše genske preiskave (pri otroku je bil podan sum, da gre za gensko okvaro), ki pa niso sodile v nujno zdravstveno oskrbo. Po posredovani informaciji s strani zdravstvene službe, da bo potrebno pri otroku opraviti poglobljeno zdravstveno diagnostiko, so se v zavodu glede navedenega pisno obrnili na Zavod za zdravstveno zavarovanje (ZZS) in Ministrstvo za zunanje zadeve - Konzularni sektor s prošnjo, da jim uradno posredujejo informacijo, na kateri podlagi je lahko urejena zdravstvena oskrba tega otroka, ki se trenutno izvaja, s prošnjo, da posredujejo pri urejanju mednarodnega zdravstvenega zavarovanja. Le to ni

zdravstvenem zavarovanju.

DPM: izvedenka ocenjuje, da zanesljivega sledenja, ali so bile pregledane pri splošnem zdravniku¹³ vse ženske, ki so to želele, ni.

GUURSIKS: v zavodu se vodi evidenca naročenih pacientk, iz katere je razvidno, katera pacientka je prišla na pregled in katera ne.

DPM: prosimo za pojasnila o tem, kdo je plačnik zobne proteze v primeru, da jo potrebuje zaprta oseba.

GUURSIKS: do oktobra 2011 so zaprte osebe zoboprotetične storitve plačevale zobozdravstvenemu laboratoriju, storitve zobozdravnika pa so bile za obsojenke brezplačne. Od oktobra 2011 tudi zoboprotetične storitve zagotavlja Zdravstveni dom v okviru dodatnega zavarovanja v skladu s predpisi.

DPM: Ambulanta je v veliki sobi, kjer sta zdravnica in medicinska sestra. Osebe je s prostorom zadovoljno, čeprav pripominjajo, da z vidika zasebnosti in varnosti (ni nobenega gumba, kričijo), ni ustrezno. Izvedenka predlaga, da se razmisli o zagotavljanju večje zasebnosti za pacientke in večje varnosti za osebe – v ambulanti.

GUURSIKS: zavod je v zvezi z zagotavljanjem večje zasebnosti v ambulanti že opravil razgovor z vodstvom ZD Center. Pripravljena je projektna naloga, po kateri bi se ambulanta primerno pregradila in tako zagotovila večjo zasebnost. Zavod je želel izpeljati načrtovano pregraditev, vendar je bilo v mesecu juniju s sklepom Vlade prepovedano prevzemanje novih obveznosti. V kolikor bodo sredstva to omogočala, se bo pregraditev izvedla v letu 2012. V primerih, ko pacientka izrazi željo po zasebnosti, ji je to omogočeno (medicinska sestra se umakne).

DPM: po mnenju izvedenke je nesprejemljiv onemogočanje nadaljevanja psihiatrične terapije pri lečečem psihiatru. Zato izvedenka priporoča premišljeno presojo pri odklanjanju teh možnosti.

GUURSIKS: zavodski zdravniki so v stalnem stiku z izbranimi lečečimi zdravniki, še posebej ko gre za situacije, ko je potrebno razjasniti težja zdravstvena stanja.

bilo mogoče, saj oče ni želel priznati otroka. Zavod je s strani ZZS prejel informacijo, da za otroka pride v poštev določba 14. alineje 7. čl. ZZVZZ, po kateri so iz državnega proračuna zagotovljena sredstva za nujno zdravljenje. Glede na to, da je obsojenka v času, ko so potekale omenjene aktivnosti za urejanje zdravstvenega zavarovanja za otroka, izpolnila kriterije za pogojni odpust, je Zavod Komisiji za pogojne odpuste predlagal pogojni odpust, ki je bil realiziran 15. 7. 2011.

¹³ Obsojenke, ki želijo pregled pri splošnem zdravniku, se prijavijo s prijavnico, ki jo oddajo pravosodnemu policistu, ali pa jo vržejo v nabiralnik pred ambulanto, ki so ga pred namestili pred kratkim.

DPM: glede obravnave odvisnosti v zavodih pogreša izvedenka skupno vizijo, vodeno s strani Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij. Kot dobro šteje, da se v zavodih najdejo zavzeti strokovnjaki, kakor je v tem zavodu psiholog, ki dela strokovno, verjame v to delo in se trudi z obravnavo.

DPM: predlagamo, da zavod poskrbi (vsaj) za prevod hišnega in dnevnega reda v angleščino, italijanščino in po potrebi tudi v druge jezike. Tudi tujci, ki se sprejmejo v zavod, imajo namreč pravico biti obveščeni o njihovih pravicah in dolžnostih ter načinu bivanja v zavodu, v jeziku oziroma na način, da to razumejo.

GUURSIKS: v mesecu aprilu 2010 smo, v sodelovanju s Koordinacijo centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti pripravili Strokovna navodila za obravnavo zaprtih oseb uživalcev drog ter enotna Navodila o oddajanju urina in izvedbi kontrolnega preizkusa, ki veljajo za vse zavode v sistemu uprave za izvrševanje kazenskih sankcij. Dokument predstavlja izhodišče za čim bolj enotno postopanje zavodov v zvezi z obravnavo odvisnosti. Ker smo soočeni s problematiko obravnave odvisnosti, v prihodnjem letu načrtujemo dodatne aktivnosti na tem področju, v skladu z možnostmi.

GUURSIKS: poskrbljeno bo za prevod hišnega in dnevnega reda zavoda v angleški jezik. Pri tem menimo, da je zavod skladno z 209. členom ZIKS-1, po katerem je dolžan obsojenca, ki ne obvlada uradnega jezika, seznaniti z gradivom in svojim delom v njegovem jeziku in mu omogočiti, da spremlja postopek po tolmaču.